

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 14 november 2001 (15.11)
(OR. fr)**

**Interinstitutioneel dossier:
2001/0217 (CNS)**

12647/3/01

REV 3

LIMITE

DROIPEN 85

CATS 31

RESULTAAT BESPREKINGEN

---

van: het Comité van permanente vertegenwoordigers

d.d.: 12 en 14 november 2001

---

nr. vorig doc.: 12647/2/01 DROIPEN 85 CATS 31 REV 2

nr. Comv.: COM(2001) 521 def.

Betreft: Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad inzake terrorismebestrijding

---

I. Inleiding

De Commissie heeft de Raad op 19 september 2001 voorgesteld een kaderbesluit inzake terrorismebestrijding aan te nemen (zie doc. 12103/01 DROIPEN 81). Doel van het voorstel is de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten ten aanzien van terrorisme, in overeenstemming met artikel 34, lid 2, onder b), van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

In zijn zitting van 20 september 2001 heeft de Raad het initiatief van de Commissie gunstig onthaald en het Comité van artikel 36 opgedragen zich onverwijld aan de bespreking van dit voorstel te zetten zodat de Raad tijdens zijn zitting van 6 en 7 december 2001 een significant politiek akkoord over het Commissievoorstel kan bereiken.

De Europese Raad is tijdens zijn buitengewone bijeenkomst van 21 september 2001 akkoord gegaan met de vaststelling van een gemeenschappelijke definitie van terrorisme en heeft de Raad verzocht dit akkoord uiterlijk tijdens diens zitting van 6 en 7 december nader uit te werken.

Het Comité van artikel 36 heeft het Commissievoorstel besproken op 1-2, 8-9, en 22-23 oktober, alsmede op 5-6 november 2001. De Raad heeft op 16 oktober 2001 twee aspecten besproken: sancties en rechtsmacht (zie bijlage - artikelen 4 en 9).

Op 5 en 6 november heeft het Comité van artikel 36 het gehele besluit doorgenomen om het aan het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad te kunnen doorzenden.

Het resultaat van deze besprekingen en de bevindingen van het Comité van permanente vertegenwoordigers van 12 en 14 november 2001 zijn in deze nota opgenomen. Het voorzitterschap heeft eveneens de preambule uit het oorspronkelijke Commissievoorstel overgenomen en deze aangepast aan de resultaten van de besprekingen.

II. Belangrijkste kwesties die aan de Raad worden voorgelegd

a) Het terroristisch oogmerk (artikel 1)

Een meerderheid van de delegaties wenste een verwijzing naar de *terroristische opzet* zoals omschreven in de VN-Verdragen inzake terrorisme ("met als doel een bevolking te intimideren of een regering dan wel internationale organisaties te verplichten een bepaalde handeling te verrichten of zich daarvan te onthouden"). Andere delegaties wensten hier een zo strikt mogelijke definitie, teneinde er zeker van te zijn dat wettige acties, zoals bijvoorbeeld in het kader van activiteiten van vakbonden of van antiglobaliseringsbewegingen, in geen geval binnen de werkingssfeer van het kaderbesluit kunnen komen te vallen.

Met de formulering van artikel 1, onder i) - iii), heeft het voorzitterschap, naar aanleiding van de besprekingen van het Comité van permanente vertegenwoordigers, getracht een tekst te vinden die een evenwicht biedt tussen de noodzaak terroristische delicten doeltreffend terug te dringen en tegelijk de fundamentele rechten en vrijheden te vrijwaren.

De Raad wordt verzocht deze benadering te bevestigen.

b) Sancties (artikel 4 en artikel 11, lid 3)

Artikel 5 van het Commissievoorstel omvat een stelsel van straffen en sancties voor de verschillende aangehaalde delicten, die gaan van 2 tot 20 jaar vrijheidsbeneming.

Na de verschillende gedachtewisselingen in het Comité van artikel 36 achtten verscheidene delegaties dit stelsel te ingewikkeld. Voorts waren vele delegaties de mening toegedaan dat op dit gebied een sterk politiek signaal moet worden gegeven. Naar aanleiding van deze opmerkingen heeft het voorzitterschap een eenvoudiger systeem voorgesteld met een maximale vrijheidsstraf van ten minste 20 jaar voor het leiding geven aan een groep terroristen en 8 jaar voor andere delicten in verband met een groep terroristen, als bedoeld in artikel 2 (zie artikel 4, lid 3, en artikel 2). Voor de andere terroristische delicten worden in de tekst van het voorzitterschap straffen voorgesteld die een verzwaring inhouden ten opzichte van de straffen voor delicten van gemeen recht in de nationale wetgeving van de lidstaat (artikel 4, lid 2, en artikel 1).

Uit de besprekingen die zijn gevoerd sinds deze vraag tijdens de Raad van 16 oktober naar voren kwam, is gebleken dat de standpunten van de delegaties niet wezenlijk zijn veranderd. Om deze reden handhaaft het voorzitterschap zijn oorspronkelijke voorstel, aangezien het, gelet op de door de Europese Raad gestelde termijnen, voorlopig de enige realistische benadering is. Het voorzitterschap stelt evenwel in artikel 11, lid 3, wel een voor verandering vatbare benadering voor, die de delegaties waarborgt dat de gekozen oplossingen in het licht van de ervaring met de toepassing van het instrument worden herzien.

De Raad wordt verzocht de door het voorzitterschap voorgestelde oplossing te bevestigen.

c) Rechtsmacht en vervolging

Het Commissievoorstel (artikel 10) beoogde een verplichte rechtsmacht uitsluitend voor delicten die geheel of gedeeltelijk op het grondgebied van de lidstaat zijn gepleegd, en een facultatieve rechtsmacht in de andere gevallen (zie artikel 10, lid 2, van het Commissievoorstel).

Tijdens de besprekingen in het Comité van artikel 36 is gebleken dat verscheidene delegaties hier een ambitieuzere aanpak wensen.

Het voorzitterschap heeft gevolg gegeven aan de wensen van deze delegaties (zie artikel 9) door

- i. de verschillende genoemde gevallen verplicht te maken
- ii. de rechtsmacht uit te breiden tot het gehele grondgebied van de Unie, al haar onderdanen en de personen en instellingen die daar gevestigd zijn, en aldus een nieuwe dimensie te geven aan de in het Verdrag genoemde ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, en
- iii. met steun van Eurojust een coördinatiesysteem op te zetten tussen de bevoegde autoriteiten.

Tijdens de bespreking door het Coreper is gebleken dat verscheidene delegaties geheel of gedeeltelijk terug willen naar het oorspronkelijke Commissievoorstel en dat de vaststelling van concurrerende rechtsmachten de delegaties voor problemen kunnen stellen. Andere delegaties houden liever vast aan de benadering van het voorzitterschap en zouden zelfs een universele rechtsmacht willen invoeren. Het voorzitterschap heeft getracht in een compromisoplossing een evenwicht tussen de verschillende benaderingen te vinden en de nadruk te leggen op de praktijk.

De Raad wordt verzocht deze benadering te bevestigen.

d) Overige kwesties

De Raad wordt verzocht een oplossing te vinden voor de overige kwesties die in de voetnoten aan de orde worden gesteld.

Voorstel voor een

KADERBESLUIT VAN DE RAAD

van

inzake terrorismebestrijding

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie, inzonderheid op artikel 29, artikel 31, onder e), en artikel 34, lid 2, onder b),

gezien het voorstel van de Commissie,¹

gezien het advies van het Europees Parlement,²

overwegende hetgeen volgt:

- (1) Terrorisme is een van de ernstigste schendingen van de beginselen van menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, respect voor de mensenrechten, fundamentele vrijheden en de rechtsstaat, beginselen waarop de Europese Unie is gebaseerd en die de lidstaten gemeenschappelijk hebben. In de Verklaring van La Gomera die de Raad tijdens zijn informele zitting van 14 oktober 1995 heeft aangenomen, veroordeelt hij het terrorisme als een gevaar voor de democratie, de vrije uitoefening van de mensenrechten en de economische en sociale ontwikkeling.

---

¹ PB C [...] van [...], ,blz. [...].

² PB C [...] van [...], ,blz. [...].

- (2) Alle lidstaten of een aantal van hen zijn partij bij een aantal verdragen met betrekking tot terrorisme. In het Europees Verdrag tot de bestrijding van terrorisme ¹ van 27 januari 1977 wordt bepaald dat strafbare feiten van terroristische aard niet kunnen worden beschouwd als een politiek delict of als met een politiek delict samenhangend feit of als een feit ingegeven door politieke motieven. De Verenigde Naties hebben het Verdrag inzake de bestrijding van terroristische bomaanslagen van 15 december 1997 en het Verdrag inzake de bestrijding van de financiering van terrorisme van 9 december 1999 aangenomen. Thans vinden bij de Verenigde Naties onderhandelingen plaats over een ontwerp voor een mondiaal verdrag tegen het terrorisme.
- (3) Op het niveau van de Europese Unie heeft de Raad op 3 december 1998 het Actieplan van de Raad en de Commissie over hoe de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam inzake de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het best kunnen worden uitgevoerd ², aangenomen. Ook in de conclusies van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999 ³ en van de Europese Raad van Santa María da Feira van 19 en 20 juni 2000 ⁴ is het terrorisme genoemd. Het is tevens genoemd in de Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de halfjaarlijkse bijwerking van het scorebord van de vorderingen op het gebied van de totstandbrenging van een ruimte van "vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid" in de Europese Unie (tweede halfjaar 2000) ⁵. Op 30 juli 1996 werden tijdens een bijeenkomst in Parijs door de voornaamste industrielanden (G7) en Rusland vijftientig maatregelen voor het bestrijden van terrorisme voorgesteld.

---

¹ ETS nr. 90.

² PB C 19 van 23 01.1999, blz 1.

³ <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>

⁴ <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>

⁵ COM (2000) 782 def.

- (4) De Europese Unie heeft talrijke specifieke maatregelen aangenomen tegen het terrorisme en de georganiseerde criminaliteit, zoals het Besluit van de Raad van 3 december 1998 waarbij Europol wordt belast met de behandeling van strafbare feiten die zijn gepleegd of wellicht worden gepleegd in het kader van terroristische activiteiten die gericht zijn tegen het leven, de lichamelijke integriteit en de persoonlijke vrijheid, alsmede tegen goederen ¹, Gemeenschappelijk Optreden 96/610/JBZ van 15 oktober 1996 aangenomen door de Raad op basis van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake het aanleggen en bijhouden van een repertorium voor specifieke bekwaamheden, vaardigheden en expertise op het gebied van terrorismebestrijding, teneinde de samenwerking bij de terrorismebestrijding tussen de lidstaten van de Europese Unie te vergemakkelijken ², Gemeenschappelijk optreden 98/428/JBZ van 29 juni 1998 door de Raad aangenomen op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, tot oprichting van een Europees justitieel netwerk ³, dat over specifieke bevoegdheden beschikt op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard, in het bijzonder artikel 2, Gemeenschappelijk optreden 98/733/JBZ van 21 december 1998, door de Raad aangenomen op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake de strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie in de lidstaten van de Europese Unie ⁴ en de Aanbeveling van de Raad van 9 december 1999 betreffende samenwerking bij de bestrijding van de financiering van terroristische groeperingen ⁵.
- (5) De definitie van strafbare feiten van terroristische aard, zou door de lidstaten onderling moeten worden aangepast, met inbegrip van de definitie van strafbare feiten in verband met terroristische groeperingen. Anderzijds zou ten aanzien van natuurlijke personen en rechtspersonen die dergelijke strafbare feiten hebben gepleegd of ervoor verantwoordelijk zijn, moeten worden voorzien in straffen en sancties die in overeenstemming zijn met de ernst van dergelijke strafbare feiten.
- (6) Indien een strafbaar feit is gepleegd met bijzondere wreedheid tegen verscheidene personen, tegen personen, die in het bijzonder gevaar lopen het slachtoffer te worden van strafbare feiten van terroristische aard, zou dat als een verzwarende omstandigheid dienen te worden beschouwd.

---

¹ PB C 26 van 30.1.1999, blz. 22.

² PB L 273 van 25.10.1996.

³ PB L 191 van 7.7.1998, blz. 4.

⁴ PB L 351 van 29.12.1998, blz. 1.

⁵ PB C 373 van 23.12.1999, blz. 1.

- (7) Er moeten regels ten aanzien van de rechtsmacht worden ingesteld om zeker te stellen dat strafbare feiten van terroristische aard kunnen worden vervolgd, ongeacht waar deze op het grondgebied van de Unie zijn gepleegd.
- (8) Slachtoffers van strafbare feiten van terroristische aard zijn kwetsbaar, hetgeen specifieke maatregelen jegens hen noodzakelijk maakt.
- (9) Aangezien de doelstellingen van de voorgestelde actie door de lidstaten unilateraal niet voldoende kunnen worden verwezenlijkt en zij derhalve, vanwege de noodzakelijke wederkerigheid, beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Krachtens het evenredigheidsbeginsel gaat dit kaderbesluit niet verder dan minimaal nodig is om deze doelstellingen te bereiken.
- (10) Dit kaderbesluit is in overeenstemming met de fundamentele rechten en neemt de beginselen in acht die zijn neergelegd in [...] artikel 6, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie en weerspiegeld zijn in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, inzonderheid in hoofdstuk VI daarvan. Niets in dit kaderbesluit kan zo worden uitgelegd dat het een beperking of belemmering ten doel zou hebben van rechten of fundamentele vrijheden, zoals de vrijheid van vergadering, vereniging of meningsuiting, met inbegrip het recht, om, voor de verdediging van zijn belangen, tezamen met anderen vakbonden op te richten dan wel zich daarbij aan te sluiten,
- (11) Dit kaderbesluit geldt niet voor de activiteiten van de strijdende partijen tijdens gewapende conflicten in de zin van het humanitaire internationale recht dat daarop van toepassing is, noch voor de activiteiten van de strijdkrachten van een lidstaat in het kader van de uitoefening van hun officiële taken voorzover daarop andere bepalingen van het internationale recht van toepassing zijn.

HEEFT HET VOLGENDE KADERBESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Strafbare feiten van terroristische aard

Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat in onderstaande lijst opgenomen opzettelijke handelingen die een land of een organisatie ernstig kunnen schaden en zoals ze overeenkomstig het nationale recht als strafbare feiten zijn gedefinieerd, worden beschouwd als strafbare feiten van terroristische aard, wanneer de dader deze feiten [...] pleegt met als doel:

- i) een bevolking ernstig te intimideren, of
- ii) overheden dan wel een internationale organisatie op onrechtmatige wijze te verplichten een bepaalde handeling te verrichten of zich daarvan te onthouden, dan wel
- iii) de politieke, constitutionele of economische structuren van een land of van een internationale organisatie [...] te destabiliseren of te vernietigen:
  - a) aanslag op het leven van een persoon, met mogelijk een dodelijke afloop;
  - b) ernstige schending van de fysieke integriteit van één persoon (...);
  - c) ontvoering of gijzeling;
  - d) [...]
  - e) het veroorzaken van ernstige schade aan overheids- en openbare voorzieningen, vervoerssystemen of infrastructurele voorzieningen, met inbegrip van informatica-systemen, een vast platform op het continentaal plat, openbare plaatsen of privéterreinen, met als mogelijk resultaat de vergaande verwoesting van deze plaatsen, voorzieningen of systemen of [...] aanzienlijke economische schade;
  - f) het kapen van vlieg- en vaartuigen, van andere middelen van personen- of goederenvervoer [...];

- g) vervaardiging, bezit, verwerving, vervoer, levering of gebruik van vuurwapens, springstoffen, kernwapens, biologische en chemische wapens, alsook onderzoek en ontwikkeling met betrekking tot biologische en chemische wapens;
- h) [...] het laten ontsnappen van gevaarlijke stoffen of het veroorzaken van branden, overstromingen of ontploffingen, met als gevolg dat mensenlevens in gevaar worden gebracht;
- i) het verstoren of onderbreken van de toevoer van water, stroom of andere essentiële natuurlijke hulpbronnen, met als gevolg dat mensenlevens in gevaar worden gebracht;
- j) het dreigen met een van de hierboven genoemde gedragingen, [...].

Artikel 1 bis

Strafbare feiten in verband met terroristische activiteiten

Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om de volgende gedragingen eveneens als strafbare feiten in verband met terroristische activiteiten aan te merken:

- a) gekwalificeerde diefstal met het oog op een van de in artikel 1 genoemde gedragingen;
- b) opstelling van valse administratieve documenten met het oog op een van de in artikel 1, onder a) tot en met i), of in artikel 2, lid 2, onder b) en c), genoemde gedragingen;
- c) afpersing om een van de in artikel 1 genoemde gedragingen te bewerkstelligen.

Artikel 2

Strafbare feiten die verband houden met een terroristische groep

1. Voor de toepassing van dit kaderbesluit wordt onder terroristische groepering verstaan een sinds enige tijd bestaande, gestructureerde vereniging van meer dan twee personen die in overleg optreden om strafbare feiten van terroristische aard te plegen. Met "gestructureerde vereniging" wordt bedoeld op een vereniging die niet toevallig tot stand is gekomen met het oog op een onverwijld te plegen strafbaar feit en waarbij niet noodzakelijkerwijs sprake is van formeel afgebakende taken van de leden, noch van continuïteit in de samenstelling of een ontwikkelde structuur.

2. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om de hierna volgende opzettelijke [...] daden strafbaar te stellen:

- a) het leiding geven aan een terroristische groep;
- b) het ¹ deelnemen aan de activiteiten van een terroristische groep in de wetenschap dat met deze deelname aan de criminele activiteiten van de groep wordt meegewerkt;
- c) het (onder)steunen van een terroristische groep om de strafbare feiten van terroristische aard mogelijk te maken, door aan deze groep informatie of materiële middelen te leveren, of door middel van de financiering van de activiteiten van de groep, of door het witwassen van geld.

---

¹ FIN wenst hier het woord "actief" toegevoegd te zien.

Artikel 3

Aanzetting, medeplichtigheid, poging

1. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat het aanzetten tot het plegen van een van de in de artikelen 1, 1 bis of 2 ¹ genoemde strafbare feiten, of medeplichtigheid eraan, strafbaar wordt gesteld.

2. ² Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat poging tot het plegen van een van de in de artikel 1 en 1 bis genoemde strafbare feiten, met uitzondering van het in artikel 1, onder g), bedoelde bezit en het in artikel 1, onder j) ³ bedoelde strafbare feit, strafbaar wordt gesteld.

Artikel 4

Sancties ⁴

1. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om op strafbare feiten als bedoeld in de artikelen 1 tot en met 3, doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen te stellen, die kunnen leiden tot uitlevering.

2. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om op strafbare feiten van terroristische aard en op de feiten als bedoeld in artikel 3, voorzover deze in verband staan met strafbare feiten van terroristische aard, vrijheidsstraffen te stellen die strenger zijn dan de straffen die het nationale recht kent voor dergelijke feiten wanneer de speciale opzet waarvan krachtens artikel 1 sprake moet zijn, niet aanwezig is, behalve in de gevallen waarin de beoogde straffen krachtens het nationale recht reeds de maximaal mogelijke straffen zijn.

---

¹ Voorbehoud voor nadere bestudering van S.

² Voorbehoud voor nadere bestudering van S.

³ F en E wensen artikel 2 c) op te nemen.

⁴ Cie handhaaft haar oorspronkelijke voorstel (zie artikel 5 van document 12103/01 DROIPEN 81). Haar benadering wordt gesteund door F, UK, E en P, vooral met betrekking tot de strenge straffen. A, met de steun van D, NL en DK, deed een voorstel waarin de lidstaten worden verplicht tot invoering van de maximale straf volgens het nationaal recht, gepreciseerd in een aantal jaren, voor het leiden van een groep terroristen, en voor de overige in artikel 2 bedoelde delicten, een in dit opzicht samenhangende reeks van straffen. Het compromisvoorstel van het voorzitterschap wordt ondersteund door IRL, I en GR. NL, FIN en S gaven uiting aan enig voorbehoud met betrekking tot artikel 4, lid 3, en met name de hoogte van de straf van 20 jaar, ten minste voor sommige door terroristen begane delicten. Deze delegaties ondersteunen de leden 1 en 2 van het voorstel van het voorzitterschap. Het voorzitterschap heeft toegezegd "een evolutieve bepaling" voor te stellen om rekening te houden met de verschillende standpunten van de delegaties; zie hiervoor artikel 11, lid 3.

3. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om op de in artikel 2 bedoelde strafbare feiten [...] ¹ vrijheidsstraffen te stellen, waarbij de maximumstraf niet korter mag zijn dan 20 jaar ² voor de strafbare feiten van artikel 2, lid 2, onder a), en 8 jaar voor de overige strafbare feiten als bedoeld in artikel 2. ³

Artikel 5 - Verzwarende omstandigheden ⁴

Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om de in artikel 4 genoemde straffen te kunnen verzwaren, behalve in de gevallen waarin de beoogde straffen krachtens het nationale recht reeds de maximaal mogelijke straffen zijn, wanneer de strafbare feiten van terroristische aard en de in de artikelen 2 en 3 genoemde strafbare feiten zijn gepleegd in de hierna volgende omstandigheden:

- het strafbare feit getuigt van uitzonderlijke wreedheid;
- het strafbare feit is gepleegd tegen meerdere personen, gaat gepaard met bruto geweld of berokkent de slachtoffers bijzonder ernstige schade;
- het strafbare feit is gepleegd tegen een of meerdere personen die in het bijzonder gevaar lopen het slachtoffer te worden van een van de strafbare feiten van terroristische aard of van een van de daarmee verband houdende feiten als bedoeld in artikel 3, omdat zij een openbare functie bekleden.

Artikel 6 – Strafvermindering ⁵

Iedere lidstaat overweegt de nodige maatregelen te nemen om de straffen als bedoeld in artikel 4 te kunnen verminderen indien de dader

- a) afziet van zijn of haar terroristische activiteiten en

---

¹ Voorstel van het voorzitterschap om rekening te houden met een opmerking van NL.

² De drempel van 20 jaar levert problemen op voor D, NL en FIN.

³ A en D zijn tegen het voorgestelde sanctiesysteem.

⁴ Voorbehoud voor nadere bestudering van DK, die met steun van NL, D, GR, S en FIN voorstelt dit deel betrekking te laten hebben op de factoren waarmee de rechter bij het bepalen van de strafmaat rekening dient te houden. Dit voorstel wordt aangevochten door F, UK en E.

⁵ Voorbehoud voor nadere bestudering van IRL, DK, S en FIN.

- b) de administratieve en rechterlijke instanties informatie verstrekt die zij niet op andere wijze hadden kunnen verkrijgen, en hen helpt om:
- i) de effecten van het strafbare feit te voorkomen of te verzachten;
  - ii) de andere daders te identificeren of voor het gerecht te brengen;
  - iii) bewijzen te vergaren of
  - iv) verdere strafbare feiten als bedoeld in de artikelen 1 tot en met 3 te voorkomen.

*Artikel 7 - Aansprakelijkheid van rechtspersonen*¹

1. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld voor een van de in de artikelen 1 tot en met 3 bedoelde strafbare feiten, wanneer deze feiten te hunnen voordele zijn gepleegd door personen die hetzij individueel, hetzij als lid van een orgaan van de rechtspersoon optreden en die in de rechtspersoon een leidende functie bekleden op grond van:

- a) de bevoegdheid om de rechtspersoon te vertegenwoordigen;
- b) de bevoegdheid om namens de rechtspersoon beslissingen te nemen;
- c) de bevoegdheid om binnen het kader van de rechtspersoon toezicht uit te oefenen.

2. Afgezien van de reeds in lid 1 genoemde gevallen, neemt iedere lidstaat de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld wanneer ten gevolge van gebrekkig toezicht of gebrekkige controle door een in lid 1 bedoelde persoon, strafbare feiten als bedoeld in de artikelen 1 tot en met 3 konden worden begaan ten voordele van die rechtspersoon door een onder diens gezag staande persoon.

3. De aansprakelijkheid van rechtspersonen krachtens de leden 1 en 2 sluit strafvervolgung van natuurlijke personen die een in de artikelen 1 tot en met 3 bedoeld strafbaar feit plegen, ertoe aanzetten of eraan medeplichtig zijn, niet uit.

---

¹ Voorbehoud voor nadere bestudering van I, P, FIN en GR.

*Artikel 8 – Sancties ten aanzien van rechtspersonen*¹

1. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om iedere rechtspersoon die uit hoofde van artikel 7 aansprakelijk is gesteld, sancties te kunnen opleggen die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn, waaronder strafrechtelijke of niet-strafrechtelijke geldboetes en eventueel andere sancties, zoals:

- a) maatregelen ter uitsluiting van aanspraak op uitkeringen of steun van de overheid;
- b) maatregelen ter tijdelijke of blijvende uitsluiting van commerciële activiteiten;
- c) plaatsing onder gerechtelijk toezicht;
- d) gerechtelijke maatregel tot ontbinding;
- e) tijdelijke of blijvende sluiting van vestigingen die zijn gebruikt voor het plegen van het strafbare feit.

*Artikel 9 – Rechtsmacht en vervolging*²

1. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om zijn rechtsmacht te vestigen ten aanzien van de in de artikelen 1 tot en met 3 bedoelde strafbare feiten, en wel in de onderstaande gevallen:

- a) het strafbare feit is geheel of gedeeltelijk op zijn grondgebied gepleegd; elke lidstaat kan zijn rechtsmacht uitoefenen wanneer het strafbare feit op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie is gepleegd;
- b) het strafbare feit is gepleegd aan boord van een schip dat onder de vlag vaart van of een luchtvaartuig dat geregistreerd staat in die lidstaat van de Europese Unie;
- c) de pleger van het strafbare feit is een van zijn onderdanen of ingezetenen [...];
- d) het strafbare feit is gepleegd ten voordele van een op zijn grondgebied gevestigde rechtspersoon;
- e) het strafbare feit is gepleegd tegen zijn instellingen of bevolking, of tegen een instelling van de Europese Unie of van een orgaan dat is opgericht overeenkomstig de Verdragen tot instelling van de Europese Gemeenschap en het Verdrag betreffende de Europese Unie en in de betrokken lidstaat is gevestigd.

---

¹ Voorbehoud voor nadere bestudering van GR.

² S, FIN, UK, P, E en F steunen de aanpak van het voorzitterschap. I, NL, behalve met betrekking tot punt e). D, GR, A en DK verkiezen het oorspronkelijke voorstel van de Commissie.
P en E merken op dat met betrekking tot de rechtsmacht voorrangscriteria zouden moeten worden vastgesteld.

2. Wanneer meer dan één lidstaat rechtsmacht heeft met betrekking tot een strafbaar feit en elk van hen op grond van dezelfde feiten een vervolging kan instellen, bepalen de betrokken lidstaten in onderling overleg wie van hen de daders zal vervolgen, met het doel de vervolging zo mogelijk in één lidstaat te centraliseren. Daartoe kunnen de lidstaten een beroep doen op elk orgaan of mechanisme dat binnen de Europese Unie is ingesteld om de samenwerking tussen hun justitiële instanties en de coördinatie van hun optreden te vergemakkelijken. Achtereenvolgens wordt rekening gehouden met de volgende betrokkenheidscriteria:

- de strafbare feiten zijn gepleegd op het grondgebied van de lidstaat
- de dader is een onderdaan of ingezetene van de lidstaat
- de slachtoffers zijn afkomstig uit de lidstaat
- de dader is gevonden in de lidstaat.

3. Iedere lidstaat neemt de maatregelen die noodzakelijk zijn om zijn rechtsmacht tevens te vestigen met betrekking tot de strafbare feiten als bedoeld in de artikelen 1 tot en met 3 in de gevallen waarin hij weigert een persoon die van een dergelijk strafbaar feit wordt verdacht of ervoor is veroordeeld, over te dragen of uit te leveren aan een andere lidstaat of een derde staat.

4. Iedere lidstaat draagt er zorg voor dat zijn rechtsmacht de gevallen bestrijkt waarin een in de artikelen 2 en 3 bedoeld strafbaar feit geheel of gedeeltelijk op zijn grondgebied is gepleegd, ongeacht de plaats waar de terroristische groepering haar basis heeft of haar criminele activiteiten uitoefent.

5. Dit artikel sluit de uitoefening van een door een lidstaat krachtens de nationale wetgeving vastgestelde rechtsmacht niet uit.

*Artikel 10 - Bescherming van en bijstand aan slachtoffers*¹

1. De lidstaten verzekeren dat voor onderzoeken naar of vervolging van strafbare feiten die onder dit kaderbesluit vallen, geen aangifte of klacht van het slachtoffer van het strafbare feit nodig is.
2. Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om te zorgen voor passende bijstand voor de familie van het slachtoffer. In het bijzonder past iedere lidstaat, wanneer dit passend en mogelijk is, artikel 4 van het kaderbesluit inzake de status van het slachtoffer in de strafprocedure op de familie toe.

Artikel 11 - Uitvoering en verslagen

1. De lidstaten treffen de noodzakelijke maatregelen om uiterlijk op 31 december 2002 aan dit kaderbesluit te voldoen.
2. De lidstaten delen binnen dezelfde termijn het secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie de tekst mede van de bepalingen waarmee de verplichtingen die dit kaderbesluit hun oplegt worden omgezet in hun nationale recht. Op basis van een naar aanleiding van deze mededelingen opgesteld verslag en van een schriftelijk verslag van de Commissie, controleert de Raad vóór 31 december 2003 of de lidstaten de maatregelen hebben genomen die noodzakelijk zijn om aan dit kaderbesluit te voldoen.
3. In het verslag van de Commissie, wordt met name de omzetting aangegeven van de in artikel 4, lid 2, omschreven verplichting naar het strafrecht van de lidstaten. Op basis hiervan stelt de Commissie, in voorkomend geval, de noodzakelijke aanpassingen voor om een verdere harmonisatie van de straffen voor strafbare feiten van terroristische aard te waarborgen².

---

¹ Voorbehoud voor nadere bestudering van FIN en IRL.

² Door het voorzitterschap voorgestelde tekst, cf. artikel 4. Voorbehoud IRL.

Artikel 12 - Inwerkingtreding

Dit kaderbesluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Gedaan te Brussel, [...]
